

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра кримінально-правових дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан юридичного факультету

_____ Віталій СЕРЬОГІН

“ ____ ” _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ
ОКРЕМИХ ВИДІВ ЗЛОЧИНІВ**

за предметним напрямком дослідження

«Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право»

рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
галузь знань	08 Право
спеціальність	081 Право
освітньо-наукова програма	Право
вид дисципліни	вибіркова
факультет	юридичний

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою юридичного факультету

“28” серпня 2024 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Харченко Вадим Борисович, д.ю.н., професор, професор кафедри кримінально-правових дисциплін

Програму схвалено на засіданні кафедри кримінально-правових дисциплін

Протокол від “26” серпня 2024 року № 1

В. о. завідувача кафедри
кримінально-правових дисциплін _____ Гліб РИБАЛКО

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми Право

Гарант освітньої професійної програми
_____ Тетяна КАГАНОВСЬКА

Програму погоджено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол від “28” серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії
юридичного факультету _____ Ганна ЗУБЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Кримінально-правові дослідження окремих видів злочинів» за предметним напрямком дослідження «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» складена відповідно до освітньо-наукової програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Викладання навчальної дисципліни «Кримінально-правові дослідження окремих видів злочинів» за напрямом «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» має на меті забезпечити формування в аспірантів здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні задачі та проблеми в галузі кримінального права, здійснювати в цій галузі дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке осмислення наявних знань, створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основні завдання вивчення дисципліни «Кримінально-правові дослідження окремих видів злочинів» за напрямом «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» полягають у формуванні в аспірантів таких фахових компетентностей:

У свою чергу, це передбачає формування у аспірантів таких загальних компетентностей: ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК02. Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними. ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору. ЗК04. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень. ЗК05. Здатність вести наукову дискусію та спір, відстоювати власні погляди в максимально ефективній, переконливій, коректній і тактовній формі, інтелектуальна чесність і вміння працювати з критикою.

Спеціальних компетентностей: СК5.01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання про злочини і їх правові наслідки, причини й умови злочинності в Україні й світі, засоби та основні напрямки протидії їй та проблеми протидії окремим видам злочинів. СК5.02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження кримінально-правових явищ і процесів, використовувати релевантний дослідницький інструментарій. СК5.03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність, викладати кримінально-правові дисципліни на високому теоретичному й методичному рівні. СК5.04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру щодо реалізації заходів протидії злочинності, їх соціального призначення, змісту, структури й системи та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності. СК5.05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем з точки зору кримінального права, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації. СК5.06. Здатність здійснювати експертну оцінку стану криміногенно значимих чинників, прогнозувати зумовлені ними зміни в політиці протидії злочинності, надавати їм кваліфіковану оцінку. СК5.07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання з точки зору кримінального права. СК5.08. Здатність до міжнародної науково-педагогічної мобільності за кримінально-правовим профілем.

1.3. Кількість кредитів – 5

1.4. Загальна кількість годин – 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Дисципліна за вибором (цикл професійної підготовки)	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
16 год.	6 год.
Семінарські заняття	
16 год.	6 год.
Лабораторні заняття	
–	–
Самостійна робота	
118 год.	138 год.
Індивідуальні завдання	
–	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми, в результаті вивчення дисципліни «Кримінально-правові дослідження окремих видів злочинів» за напрямом «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» аспіранти мають досягти таких програмних результатів:

ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

ПРН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

ПРН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

ПРН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.

ПРН05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

ПРН14. Застосовувати на постійній основі деонтологічні правила і керівні принципи наукових досліджень в галузі права з урахуванням таких аспектів, як необхідність дотримання авторських прав, недоторканності приватного життя, професійної таємниці та належних дослідницьких практик тощо.

ПРН15. Формулювати і вирішення завдань, які виникають під час науково-дослідницької і науково-педагогічної діяльності, що потребують поглиблених професійних знань.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальні засади кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів

Тема 1. Поняття кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів

Поняття і значення кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів.

Стадії та етапи кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів.

Структура кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів.

Функції кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів.

Тема 2. Підстави кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів

Поняття і види підстав та передумов кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів.

Встановлення правових норм як нормативна підстава кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів.

Склад злочину і його роль у процесі кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів

Тема 3. Принципи кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів

Поняття та функції принципів кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів.

Класифікація принципів кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів.

Обґрунтованість кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів

Розділ 2. Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за елементами складу злочину

Тема 4. Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за об'єктом злочину

Поняття об'єкта злочину. Структура та елементи суспільних відносин як об'єкта злочину.

Види об'єктів злочину. Загальний, родовий і безпосередній об'єкти злочину. Закріплення об'єкту злочину у Кримінальному кодексі. Безпосередній об'єкт злочину. Ознаки основного і додаткового безпосередніх об'єктів у конкретних складах злочинів.

Поняття предмета злочину та його місце в структурі складу злочину.

Тема 5. Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за об'єктивною стороною злочину

Поняття та ознаки об'єктивної сторони злочину. Ознаки складу злочину, які характеризують об'єктивну сторону. Поділ ознак об'єктивної сторони загального складу злочину на обов'язкові та факультативні. Значення об'єктивної сторони злочину.

Суспільно небезпечне діяння. Форми вираження діяння згідно зі ст. 11 КК: дія або бездіяльність. Сукупність ознак, якою визначається поняття діяння: суспільна небезпечність; протиправність; конкретний характер поведінки людини; свідомий акт поведінки людини; вольовий акт поведінки людини.

Поняття та ознаки дії. Класифікація дій: прості й складні; фізичні та інформаційні. Значення способу вчинення злочину, а також засобів і знарядь для характеристики злочинної дії.

Бездіяльність. Умови кримінальної відповідальності за злочинну бездіяльність.

Непереборна сила, непереборний фізичний примус, психічний примус та їх значення для вирішення питання про кримінальну відповідальність за суспільно небезпечну дію або бездіяльність.

Суспільно небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони злочину. Поняття суспільно небезпечних наслідків. Розподіл цих наслідків, залежно від характеру і обсягу шкоди, заподіяної діянням об'єкту: реальна шкода і створення загрози (небезпеки) заподіяння шкоди. Види суспільно небезпечних наслідків: матеріальні й нематеріальні; основні й додаткові.

Прийоми законодавчого опису злочинних наслідків. Склади злочинів з ознаками злочинних наслідків (так звані матеріальні склади злочинів або злочини з матеріальним складом) і склади злочинів без ознак злочинних наслідків (так звані формальні склади злочинів або злочини з формальним складом). Значення суспільно небезпечних наслідків.

Причинний зв'язок між діянням (дією або бездіяльністю) і суспільно небезпечними наслідками. Умови наявності причинного зв'язку. Поділ причинного зв'язку на необхідний та випадковий, безпосередній та опосередкований.

Місце, час, обстановка, спосіб, засоби та знаряддя вчинення злочину, їх значення для характеристики об'єктивної сторони злочину та об'єктивної сторони складу злочину.

Тема 6. Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за суб'єктом злочину

Поняття та ознаки суб'єкта злочину відповідно до ч. 1 ст. 18 КК.

Осудність як обов'язкова ознака суб'єкта злочину. Формула осудності (ч. 1 ст. 19 КК).

Поняття неосудності за Кримінальним кодексом України (ч. 2 ст. 19 КК). Критерії неосудності: медичний (біологічний) та юридичний (психологічний).

Ознаки медичного критерію неосудності: хронічне психічне захворювання, тимчасовий розлад душевної діяльності, недоумство, інший хворобливий стан психіки. Значення медичного критерію для визнання особи неосудною.

Ознаки юридичного критерію неосудності. Характеристика інтелектуальної та вольової ознак юридичного критерію неосудності та їх співвідношення.

Співвідношення юридичного та медичного критеріїв неосудності.

Наслідки визнання особи неосудною.

Положення ч. 3 ст. 19 стосовно особи, яка вчинила злочин у стані осудності, але до постановлення вироку захворіла на психічну хворобу, що позбавляє її можливості усвідомлювати свої дії (бездіяльність) або керувати ними.

Поняття, критерії та наслідки визнання особи *обмежено осудною* (ст. 20 КК).

Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені у стані *сп'яніння* внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин (ст. 21 КК).

Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність (ст. 22 КК). Загальний та знижений вік кримінальної відповідальності. Критерії встановлення в законі зниженого віку кримінальної відповідальності.

Спеціальний суб'єкт злочину. Частина 2 ст. 18 КК стосовно ознак спеціального суб'єкта злочину. Види спеціальних суб'єктів.

Поняття службової особи відповідно до положень ч. 3 та ч. 4 ст. 18 КК.

Тема 7. Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за суб'єктивною стороною злочину

Поняття та ознаки суб'єктивної сторони злочину. Обов'язкові та факультативні ознаки суб'єктивної сторони загального складу злочину. Кримінально-правове значення суб'єктивної сторони злочину.

Поняття вини. Сутність, форми та ступінь вини. Значення конституційного принципу кримінальної відповідальності за винне вчинення злочину.

Умисел і його види.

Поняття прямого умислу (ч. 2 ст. 24 КК). Інтелектуальні та вольові ознаки прямого умислу.

Поняття непрямого умислу (ч. 3 ст. 24 КК). Інтелектуальні та вольові ознаки непрямого умислу.

умислу.

Відмінність непрямого умислу від прямого.

Характеристика і значення спеціальних видів умислу.

Необережність та її види .

Злочинна самовпевненість, її інтелектуальні та вольові ознаки (ч. 2 ст. 25 КК).

Відмежування злочинної самовпевненості від непрямого умислу.

Злочинна недбалість, її інтелектуальні та вольові ознаки (ч. 3 ст. 25 КК).

Випадок (казус) як невинне заподіяння суспільно небезпечних наслідків, його відмінність від злочинної недбалості.

Змішана форма вини та її значення для кваліфікації злочину.

Мотив і мета як факультативні ознаки суб'єктивної сторони загального складу злочину.

Вплив мотиву і мети на кваліфікацію конкретного злочину і покарання.

Помилка, її поняття та види. Юридична помилка, її види і значення для кримінальної відповідальності. Фактична помилка, її види і вплив на кримінальну відповідальність.

Тема 8. Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів при конкуренції кримінально-правових норм

Множинність злочинів, її складові елементи та види: повторність, сукупність та рецидив.

Одиничний злочин як складовий елемент множинності злочинів. Види одиничних злочинів: прості та ускладнені (триваючі, продовжувані та складені злочини).

Повторність злочинів та її ознаки. Види повторності: фактична повторність та рецидив.

Види фактичної повторності: повторність тотожних (ч. 1 ст. 32 КК) та однорідних злочинів (ч. 3 ст. 32 КК). Відмежування повторності тотожних злочинів від продовжуваного злочину (ч. 2 ст. 32 КК). Кваліфікація повторності злочинів.

Умови відсутності повторності злочинів (ч. 4 ст. 32 КК).

Сукупність злочинів та її ознаки (ч. 1 ст. 33 КК). Види сукупності злочинів: ідеальна та реальна сукупність. Відмежування ідеальної сукупності від одиничного злочину. Сукупності злочинів та конкуренція норм. Реальна сукупність злочинів та повторність. Кваліфікація злочинів при сукупності (ч. 2 ст. 33 КК).

Поняття рецидиву злочинів (ст. 34 КК). Ознаки рецидиву. Види рецидиву: загальний та спеціальний; простий та складний; пенітенціарний; рецидив тяжких і особливо тяжких злочинів. Кваліфікація рецидиву злочинів.

Правові наслідки повторності, сукупності та рецидиву злочинів (ст. 35 КК).

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб.	інд.	с.р.		л	с	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Загальні засади кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів												
Тема 1. Поняття кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів	19	2	2			15	13	2	2			18
Тема 2. Підстави кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів	19	2	2			15	10	–	–			18
Тема 3. Принципи кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів	19	2	2			15	11	–	–			17
Разом за розділом 1	57	6	6			45	57	2	2			53
Розділ 2. Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за елементами складу злочину												
Тема 4. Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за об'єктом злочину	19	2	2			15	13	2	2			17
Тема 5. Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за об'єктивною стороною злочину	19	2	2			15	10	–	–			17
Тема 6. Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за суб'єктом злочину	18	2	2			14	11	–	–			17
Тема 7. Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за суб'єктивною стороною злочину	19	2	2			15	10	–	–			17
Тема 8. Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів при	18	2	2			14	12	2	2			17

конкуренції кримінально-правових норм												
Разом за розділом 2	93	10	10			73	56	4	4			85
Усього годин	150	16	16			118	150	6	6			138

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Поняття кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів	2	2
2.	Підстави кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів	2	—
3..	Принципи кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів	2	—
4.	Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за об'єктом злочину	2	2
5.	Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за об'єктивною стороною злочину	2	—
6.	Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за суб'єктом злочину	2	—
7.	Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за суб'єктивною стороною злочину	2	—
8.	Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів при конкуренції кримінально-правових норм	2	2
	Разом:	16	6

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Поняття кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів	15	18
2.	Підстави кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів	15	18
3..	Принципи кримінально-правового дослідження окремих видів злочинів	15	17
4.	Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за об'єктом злочину	15	17
5.	Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за об'єктивною стороною злочину	15	17
6.	Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за суб'єктом злочину	14	17
7.	Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів за суб'єктивною стороною злочину	15	17
8.	Кримінально-правове дослідження окремих видів злочинів при конкуренції кримінально-правових норм	14	17
	Разом:	118	138

Форми контролю виконання самостійної роботи – конспект питання з тем, віднесених на самостійний розгляд, опитування (теми 1–8).

6. Індивідуальні завдання

Персональні завдання розвивають можливості самостійної роботи і сприяють більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Персональні завдання з дисципліни «Кримінально-правові дослідження окремих видів злочинів» за напрямом «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» полягають у підготовці презентації за визначеною або обраною аспірантом за допомогою викладача темою та інших видів робіт, які затверджуються кафедрою. Терміни видачі, виконання і захисту персональних завдань визначаються аспірантом за узгодженням з викладачем.

Персональні завдання виконуються особою, яка навчається, самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання робіт комплексної тематики кількома особами.

Персональні завдання розвивають можливості самостійної роботи і сприяють більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Персональні завдання можуть виконуватися у формі наукових статей, виступів (доповідей) на наукових конференціях тощо.

За надруковану наукову статтю аспірант може отримати 10 балів, виступ (доповідь) на науковій конференції – 7 балів, презентацію – 5.

6.1. Правила виконання презентацій

Створення презентацій є однією з форм науково-дослідницької роботи.

Презентація виконується за допомогою програми Microsoft Office PowerPoint и повинна складатися не менше, ніж з 15 слайдів.

Матеріал на слайді можна розділити на головний і додатковий. *Головний* необхідно виділити, щоб при демонстрації слайда він ніс основне смислове навантаження: розміром тексту або об'єкта, кольором, спецефектами, порядком появи на екрані. *Додатковий* матеріал призначений для підкреслення основної думки слайда.

Для різних видів об'єктів рекомендуються різні розміри шрифту. Заголовок слайда краще писати розміром шрифту 22–28, підзаголовок і підписи даних в діаграмах – 20–24, текст, підписи і заголовки осей в діаграмах, інформацію в таблицях – 18–22.

Для виділення заголовка, ключових слів використовуйте напівжирний або підкреслений шрифт. Для оформлення другорядної інформації та коментарів – курсив. На всіх слайдах презентації використовуйте шрифт одної назви.

Для гарного сприйняття презентації з будь-якої відстані в залі, текст краще набирати шрифтом Arial, Bookman Old Style, Calibri, Tahoma, Times New Roman або Verdana.

1. На першому слайді слід вказати назву МОН, назву ВНЗ, кафедру, прізвище, ім'я та по-батькові аспіранта і тему презентації, номер навчальної групи.

2. На другому слайді подається зміст презентації.

3. На інших слайдах – наповнення теми.

4. У тексті на слайдах не допускається скорочення слів, крім загальновживаних (КК, КПК, КВК та ін.).

5. Слайди повинні бути тезисними. Для надання презентації PowerPoint наочності і, якщо це необхідно, барвистості на деяких слайдах можна розмістити різні схеми, графіки, фотографії, малюнки, колажі. Вставлені фотографії або картинки повинні бути високої якості і досить великого розміру, інакше при розтягуванні вони втрачають різкість, чим можуть тільки зіпсувати ефект від презентації. При підготовці презентації може бути використаний звуковий супровід.

6. Презентація повинна бути підготовлена у наданому фоні (шаблон слайда). Не слід робити слайди занадто строкатими і розрізненими за кольорним рішенням. Це шкодить формуванню нестійких зорових образів.

7. Слайди повинні або акцентувати увагу на чомусь, або візуалізувати матеріал (ті ж таблиці, схеми, малюнки з позначеннями, якщо є). Не ставте на одному слайді відразу кілька блоків зорової або текстової інформації. Це відволікає, розсіює увагу, погіршує концентрацію.

8. Слайд повинен бути простим для сприйняття – небагато тексту на одному слайді.

Створення презентації включає ряд етапів:

1. Вибір теми.

Аспірант самостійно вибирає тему з переліку тем індивідуально-дослідних завдань. При цьому слід враховувати, що аспірант має право в обсязі навчальної програми з громадських об'єднань в Україні самостійно обрати тему презентації, яка повинна бути погоджена з викладачем.

2. Аналіз літератури з даної теми.

Презентація – це супровід доповіді або виступу, тому спочатку необхідно розробити концепцію виступу, а потім вже братися за складання презентації.

В основному презентація повинна базуватися на матеріалах з підручників. Тому створенню презентації повинне передувати ретельне й поглиблене вивчення літератури, що відноситься до даної теми. Насамперед, корисно ознайомитися з науковою працею (або зазначеними главами, параграфами, сторонками) у цілому, щоб одержати про неї початкове загальне уявлення, яке може бути розширене за рахунок перегляду передмови, змісту і висновку роботи, якщо вони є. Головне на цьому етапі – виявити стрижневі проблеми досліджуваної теми й зробити їх основними пунктами плану презентації.

3. Виклад змісту теми за допомогою слайдів.

У презентації повинні бути послідовно розглянуті всі питання плану. Важливо прагнути до того, щоб теоретичний зміст роботи пов'язувався з аналізом практично-правових явищ. Аспірант повинен уміти показати, яке практичне значення має знання принципів, закономірностей і категорій.

Під час створення слайдів не варто користуватися застарілими джерелами, у яких можуть міститися помилкові погляди, неточні формулювання і висновки, застарілі цифрові дані. Отже, вміння виділяти головні теоретичні питання і роз'яснювати їх на конкретному матеріалі, використовуючи при цьому сучасну літературу, – такі основні вимоги до підготовки презентації.

6.2. Тематики для презентацій

1. Кримінально-правові дослідження злочинів проти основ національної безпеки України.
2. Кримінально-правові дослідження злочинів проти життя та здоров'я особи.
3. Кримінально-правові дослідження злочинів проти волі, честі та гідності особи.
4. Кримінально-правові дослідження злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.
5. Кримінально-правові дослідження злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.
6. Кримінально-правові дослідження злочинів проти власності.
7. Кримінально-правові дослідження злочинів у сфері господарської діяльності.
8. Кримінально-правові дослідження злочинів проти довкілля.
9. Кримінально-правові дослідження злочинів проти громадської безпеки.
10. Кримінально-правові дослідження злочинів проти безпеки виробництва.
11. Кримінально-правові дослідження злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту.
12. Кримінально-правові дослідження злочинів проти громадського порядку та моральності.
13. Кримінально-правові дослідження злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.
14. Кримінально-правові дослідження злочинів у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.
15. Кримінально-правові дослідження злочинів проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.
16. Кримінально-правові дослідження злочинів у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.
17. Кримінально-правові дослідження злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.
18. Кримінально-правові дослідження злочинів проти правосуддя.
19. Кримінально-правові дослідження злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини).
20. Кримінально-правові дослідження злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

6.3. Критерії оцінювання презентацій:

1. Ступінь досягнення мети.
2. Зрозумілість і точність викладення авторської позиції.
3. Індивідуальність (авторство, неповторність).
4. Аргументованість (переконливість) позиції.
5. Володіння нормативною, навчальною та науково-монографічною базою.

7. Методи навчання

Методи навчання – це впорядковані способи діяльності НПП і аспіранта, спрямовані на ефективне розв’язання навчально-виховних завдань. Вони реалізуються через систему прийомів та засобів навчальної діяльності.

При викладанні та опануванні здобувачів вищої освіти навчальної дисципліни «Кримінально-правові дослідження окремих видів злочинів» використовуються наступні методи навчання:

- словесні – описове розкриття навчального матеріалу, пояснення сутності відповідного явища, поняття, процесу, перевірка рівня самостійного опрацювання навчального матеріалу тощо (розповідь, пояснення, лекція, бесіда);
- наочні – демонстрація схем, таблиць, малюнків, відео тощо;
- практичні – формування вмій, навичок оперування правовими категоріями, застосування правових норм та використання набутих знань при проведенні практичних і семінарських занять.

Крім того, за рівнем самостійної розумової діяльності застосовуються методи:

- проблемного викладу;
- частково-пошуковий метод;
- дослідницький метод.

8. Методи контролю

Методи контролю – це способи діагностичної діяльності, які дозволяють здійснювати зворотний зв’язок у процесі навчання з метою отримання даних про успішність навчання, ефективність навчального процесу.

При викладанні навчальної дисципліни «Кримінально-правові дослідження окремих видів злочинів» використовуються такі види контролю результатів навчання: поточний впродовж семестру, приймання індивідуальних завдань, підсумковий семестровий екзамen.

Поточний контроль проводиться на всіх видах аудиторних занять впродовж семестру. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю під час семінарських заняттях, у формі колоквиуму, виступів здобувачів вищої освіти при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп’ютерного тестування тощо.

Контрольна робота виконується у формі тесту на останньому семінарському занятті, містить 20 тестових питань по чотири варіанти відповіді в кожному, для заочної форми навчання 25 питань.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни є обов’язковою формою оцінювання результатів навчання аспіранта. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену. Аспірант допускається до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт з цієї навчальної дисципліни, передбачених навчальним планом та набрання мінімум 10 балів.

Екзамен складається за екзаменаційними білетами, затвердженими кафедрою. Викладач в обов’язковому порядку повинен ознайомити аспірантів зі змістом екзаменаційних питань, зразком екзаменаційного білету на початку вивчення навчальної дисципліни. Екзаменаційний білет складається з двох форм завдань: відповідей на відкриті питання та тестове завдання. Він містить два відкритих питання та 30 тестових питань по чотири варіанти відповіді в кожному. У разі складання екзамену в дистанційній формі екзаменаційна робота містить 40 тестових питань по чотири варіанти відповіді в кожному.

Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач вищої освіти при складанні екзамену з навчальної дисципліни, складає 40.

Оцінка підсумкового контролю виставляється за національною шкалою як сума балів, набраних здобувачем вищої освіти впродовж семестру при виконанні контрольних заходів, передбачених програмою навчальної дисципліни та балів, набраних при складанні семестрового екзамену.

Максимальна сума балів, які може набрати аспірант при вивченні навчальної дисципліни, складає 100.

Питання, які виносяться на складання проміжного та підсумкового контролю

1. Проблеми визначення системи Особливої частини КК України в науці кримінального права України.
2. Механізм та значення кваліфікації злочинів в системі Особливої частини кримінального права України.
3. Гносеологічні аспекти визначення державної зради (ст. 111 КК) в науці кримінального права України.
4. Особливості визначення законодавчої конструкції та кола потерпілих у складі злочину, передбаченому ст. 112 КК України (Посягання на життя державного чи громадського діяча).
5. Особливості класифікації (системи) вбивств в Особливій частині КК України та проблема визначення початку і закінчення життя людини.
6. Проблемні питання законодавчої конструкції складу умисних вбивств за обтяжуючих обставин та їх поділу на кваліфікуючі й особливо кваліфікуючі вбивства.
7. Проблема віднесення умисного вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини до групи умисних вбивств за пом'якшуючих обставин.
8. Самогубство як правова, соціальна та моральна категорія. Підстави кримінальної відповідальності за доведення до самогубства.
9. Проблеми визначення тяжкості тілесних ушкоджень як правової та медичної категорії у кримінальному праві України.
10. Моральні, соціальні та правові підстави, що обумовлюють обов'язок активної поведінки особи у разі залишення в небезпеці (ст. 135 КК) та ненадання допомоги особі, яка перебуває у небезпечному для життя стані (ст. 136 КК).
11. Проблеми відмежування наукою кримінального права України захоплення заручників (ст. 147 КК) та незаконного позбавлення волі або викрадення людини (ст. 147 КК).
12. Кримінально-правові проблеми визначення кола суб'єктів примушування до вступу в статевий зв'язок (ст. 154 КК).
13. Проблема встановлення підстав кримінальної відповідальності у разі задоволення статевої пристрасті неприродним способом (ст. 153 КК).
14. Гносеологічні аспекти встановлення підстав кримінальної відповідальності за злочини проти виборчих прав громадян.
15. Підстави встановлення кримінальної відповідальності за порушення конституційних (основних) прав і свобод людини і громадянина.
16. Проблема визначення об'єкта та предмета злочинів проти власності.
17. Класифікація злочинів проти власності у КК України та науці кримінального права: критерії такої класифікації.
18. Кримінально-правові проблеми відмежування розбою від бандитизму та вимагання.
19. Сучасні проблеми визначення проникнення у житло чи інше приміщення або сховище, як кваліфікуючої ознаки корисливих злочинів проти власності.
20. Кримінально-правові проблеми визначення об'єкта придбання, отримання зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом (ст. 198 КК) та місця наведеного злочину у системі Особливої частини КК України.
21. Контрабанда (ст. 201 КК) та її місце в системі Особливої частини КК України як злочину у сфері господарської діяльності.

22. Проблема встановлення підстав кримінальної відповідальності за злочини, вчинені злочинними організаціями.
23. Проблема співвідношення терористичного акту (ст. 258 КК), злочинів терористичного спрямування та тероризму в науці кримінального права України.
24. Незаконне поводження із зброєю: проблеми визначення предмету злочину та умов звільнення від кримінальної відповідальності.
25. Проблема встановлення підстав кримінальної відповідальності за хуліганство (ст. 296 КК) та його співвідношення з груповим порушенням громадського порядку (ст. 293 КК) і масовими заворушеннями (ст. 294 КК).
26. Проблема визначення предметів злочинів, пов'язаних з незаконним поводженням з наркотичними засобами, психотропними речовинами або їх аналогами.
27. Офіційні документи, печатки, штампи та бланки як предмети злочинів за КК України.
28. Зловживання владою або службовим становищем та перевищення влади або службових повноважень: проблема співвідношення та розмежування як окремих складів злочинів та кваліфікуючих ознак.
29. Неправомірна вигода в кримінальному праві України: поняття, зміст та підстави кримінальної відповідальності.
30. Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного порядку: особливості криміналізації та встановлення підстав кримінальної відповідальності.

8. Схема нарахування балів

Денна форма навчання

Загальна кількість балів – 100.

Кількість балів за екзамен – 40.

Кількість балів впродовж семестру – 60:

Кількість балів за відповіді на семінарських заняттях $\sum 30 = 30$:

Формула обчислення

$$\sum 30 = \frac{\sum 1}{\sum 2} \times 6 \text{ (шість)}$$

Примітка:

$\sum 30$ – сума максимальної кількості балів

$\sum 1$ – сума балів, що отримав аспірант за відповіді на практичних (семінарських) заняттях.

$\sum 2$ – кількість практичних (семінарських) занять протягом семестру.

6 – коефіцієнт

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Екзамен	Сума
Розділ 1			Розділ 2					Контрольні роботи, передбачені навчальним планом	Персональні завдання	Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8					
Σ30								20	10	60	40	100

T1, T2 ... T12 – теми розділів.

Заочна форма навчання

Загальна кількість балів – 100.

Кількість балів за екзамен – 40.

Кількість балів впродовж семестру – 60:

Кількість балів за відповіді на семінарських заняттях – $\sum 10$:

Формула обчислення

$$\sum 10 = \frac{\sum 1}{\sum 2} \times 2 \text{ (два)}$$

Примітка:

$\sum 10$ – сума максимальної кількості балів

$\sum 1$ – сума балів, що отримав аспірант за відповіді на практичних (семінарських) заняттях.

$\sum 2$ кількість практичних (семінарських) занять протягом семестру.

2 – коефіцієнт

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Екзамен	Сума
Розділ 1			Розділ 2					Контрольні роботи, передбачені навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8					
$\sum 10$								20	30	60	40	100

T1, T2 ... T8 – теми розділів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень**Критерії оцінювання усної відповіді**

Відповідь на семінарському занятті – **1-5 балів**.

5 балів оцінюється за наступних умов:

- аспірант активно працює впродовж усього практичного заняття;
- дає повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами та посиланням на чинне законодавство;
- все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються;
- правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

4 бали оцінюється за наступних умов:

- аспірант активно працює впродовж практичного заняття;
- дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег;
- недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

3 бали оцінюється за наступних умов:

- аспірант на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;
- в цілому виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає помилки і усвідомлює їх тільки після вказівки викладача;
- відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, причому відповіді нечіткі;
- не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;

2 бали оцінюється за наступних умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;

- аспірант виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;

- викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.

1 бал оцінюється за наступних умов:

- аспірант припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача;

- виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

Критерії індивідуального завдання

Оцінка за індивідуальне завдання (виконання та захист презентації) – до 5 балів.

Критерії оцінювання контрольної роботи

Оцінка за контрольну роботу – до 20 балів. Контрольна робота містить 20 тестових питань по чотири варіанти відповіді в кожному. Правильний варіант відповіді один.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

Оцінка за екзаменаційну роботу – до 40 балів. Екзаменаційна робота містить два відкритих питання та 30 тестових питань по чотири варіанти відповіді в кожному. Правильний варіант відповіді один. За відповідь на відкриті питання аспірант отримує від 0 до 10 балів, за відповіді на тестове завдання до 30 балів. У разі складання екзамену в дистанційній формі екзаменаційна робота містить 40 тестових питань по чотири варіанти відповіді в кожному. Правильний варіант відповіді один. За відповіді здобувач вищої освіти отримує до 40 балів.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь в науково-практичних конференціях, участь у роботі наукового гуртку тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, здобувач вищої освіти може отримати до 10 додаткових (заохочувальних) балів.

Заочна форма навчання

Критерії оцінювання усної відповіді.

Відповідь на семінарському занятті – **1-5 балів.**

Поточний контроль здійснюється, зокрема, у формі опитування та перевірки результатів виступів на семінарських та практичних заняттях за п'ятибальною шкалою оцінок.

5 балів оцінюється за наступних умов:

- аспірант активно працює впродовж усього практичного заняття;

- дає повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами з доктринальних джерел та посиланням на чинне законодавство;

- все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються;

- правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

4 бали оцінюється за наступних умов:

- аспірант активно працює впродовж практичного заняття;

- дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег;

- недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

3 бали оцінюються за наступних умов:

- аспірант на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;
- в цілому виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає помилки і усвідомлює їх тільки після вказівки викладача;
- відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, причому відповіді нечіткі;
- не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;

2 бали оцінюються за наступних умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;
- аспірант виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;
- викладає матеріал не достатньо зв'язано і послідовно.

1 бал оцінюється за наступних умов:

- аспірант припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача;
- виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

Критерії оцінювання контрольної роботи

Оцінка за контрольну роботу – до 50 балів. Контрольна робота містить 25 тестових питань по чотири варіанти відповіді в кожному. Правильний варіант відповіді один, оцінюється в 2 бали.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

Оцінка за екзаменаційну роботу – до 40 балів. Екзаменаційна робота містить два відкритих питання та 30 тестових питань по чотири варіанти відповіді в кожному. Правильний варіант відповіді один. За відповідь на відкриті питання здобувач вищої освіти отримує від 0 до 10 балів, за відповіді на тестове завдання до 30 балів. У разі складання екзамену в дистанційній формі екзаменаційна робота містить 40 тестових питань по чотири варіанти відповіді в кожному. Правильний варіант відповіді один. За відповіді здобувач вищої освіти отримує до 40 балів.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь в науково-практичних конференціях, участь у роботі наукового гуртку тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, здобувач вищої освіти може отримати до 10 додаткових (заохочувальних) балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
90–100	відмінно
70–89	добре
50–69	задовільно

1–49	незадовільно
------	--------------

9. Рекомендована література

Базова література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : від 28.06.1996. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Загальна декларація прав людини : від 10.12.1948. URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : від 04.11.1950. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
4. Кримінальний кодекс України : від 05.04.2001 № 2341-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
5. Збірник Постанов Пленуму Верховного Суду України (1973–2011 роки) / упоряд. : Ю. М. Грошовий, О. В. Капліна, В. І. Тютюгін. – Х. : «Право», 2011. – 456 с.
6. Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України та постанов Верховного Суду України у справах кримінальної юрисдикції / упоряд. Н. О. Гуторова, О. О. Житний. – Х. : Одиссей, 2012. – 432 с.

Основна література:

1. Андрусів Г. В. Кримінальне право України. Особлива частина: Посібник для підготовки для іспитів/ Г.В.Андрусів, О.Ф.Бантишев, Б.В.Романюк.-К.: Вид. Паливода А.В., 2002.
2. Брич Л. П. Кримінальне право України. Особлива частина: Тести: Навч. посібник/ Брич Л.П., Навроцький В.О. – К.: Атіка, 2000.
3. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібник / За заг. ред. М.І. Хавронюка. – К.: Ваіте, 2014. – 944 с.
4. Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України з кримінальних справ (1973-2011 роки) : станом на 26 верес. 2011 р. / упоряд. : Ю. М. Грошевий, О. В. Капліна, В. І. Тютюгін. – Х.: Право, 2011.
5. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів. – К.: Юрінком Інтер, 1998.
6. Кримінальне право України. Особлива частина : начальний посібник / В. М. Трубников, В. І. Борисов, Я. О. Лантінов та ін.; за заг. ред. проф. В. М. Трубникова. – Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013.
7. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; За ред. проф. В. Я. Тація, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін. – 5-те вид., перероб. і допов. – Х.: Право, 2015.
8. Кримінальне право. Особлива частина. Підручник для студентів юрид. вуз. і фак. / Г.В. Андрусів, П.П. Андрушко, С.Я. Лихова та інші; За редакцією П.С. Матишевського та інших. —К.: Юрінком Інтер, 1999.
9. Кримінальне право (Особлива частина): підручник / за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. – Т. 1 – Луганськ : видавництво «Елтон – 2», 2012.
10. Кримінальне право України. Особлива частина: Підруч. для студентів юрид. вузів і фак. / За ред. П.С. Матишевського, С.С. Яценка, П. П. Андрушка; Київ. ун-т ім. Т.Шевченка.-К.: Юрінком Інтер, 1999.
11. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. – 4-те вид., переробл. та доповн. / Відп. ред. С. С. Яценко. – К.: А. С. К., 2005. – 848 с.
12. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – 9-те вид., переробл. та допов. – К.: Юридична думка, 2012.
13. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / Під загальною редакцією Потебенька М.О., Гончаренка В.Г у 2х ч. Особлива частина. - К. “Форум”, 2001.

14. Кримінальне право України. Особлива частина : навчальний посібник / В. М. Трубников, В. І. Борисов, В. Б. Харченко [та ін.] ; за заг. ред. проф. В. М. Трубникова. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013.

15. Харченко В. Б. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини у питаннях і відповідях : науково-практичний посібник / І. О. Зінченко, В. Б. Харченко. – К. : Атіка, 2013.

16. Кваліфікація злочинів у діяльності Національної поліції України : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Литвинова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Х. : Константа, 2017.

17. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. / А. М. Ященко, В. Б. Харченко, О. О. Житний та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. – Харків : Право, 2019. – С. 406–415.

Допоміжна література:

1. Антонюк Н.О. Кримінально-правова охорона власності: навч. посібник. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2012.

2. Бандурка О.М. Наркотики: особлива небезпека/ Бандурка О.М., Акімов В.В., Волошин П.В. и др.; Нац. ун-т внутр. справ. - Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2002.

3. Бантишев, О. Ф. Кримінальна відповідальність за злочини проти основ національної безпеки України (проблеми кваліфікації): монографія / О. Ф. Бантишев, О. В. Шамара. – 3-тє вид., перероб. та доп. – Луганськ : Віртуальна реальність, 2014.

4. Біленчук П.Д., Романюк Б.В., Цимбалюк В.С. та ін. Комп'ютерна злочинність: Навч. посібник. К., 2002.

5. Борисов, В. І. Кримінальна відповідальність за порушення правил, норм та стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху / В. І. Борисов, С. В. Гізімчук. – Х. : Консум, 2001.

6. Борисов В. І. Кримінальна відповідальність за порушення правил охорони праці. – К., 1991.

7. Борисов В.І. Питання систематизації Особливої частини кримінального права / В.І. Борисов // Вісник Асоціації кримінального права України. – 2013. – № 1(1). – С. 267.

8. Борисов, В. І. Пащенко О.О. Злочини проти безпеки виробництва: поняття та види. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки // – Х. : Вид. СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2006.

9. Брич Л. П. Кримінально-правова кваліфікація ухилення від оподаткування в Україні: Монографія/ Л.П.Брич, В.О.Навроцький; Вступ. ст. М.Я.Азарова.-К.: Атіка, 2000.

10. Володіна О.О. Кримінальна відповідальність за викрадення людини (аналіз складу злочину). Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Рукопис, Х.: 2003.

11. Гавриш С.Б. Кримінально-правова охорона довкілля в Україні. Проблеми теорії, застосування і розвитку кримінального законодавства: наукове видання. К., 2002.

12. Гаронько О, Автомобіль усе ж таки розкіш // Юридичний вісник України. -1996. – № 11-12.

13. Гега П. Правові основи податкової системи, правопорушення, проблеми, рішення. -К., 1996.

14. Голубєв В.О. Правові аспекти захисту інформації // Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в автоматизованих системах України. – Київ, 1998.

15. Гуторова Н. О. Кримінально-правова охорона державних фінансів України/ Гуторова Н.О.-Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2001.

16. Демидова Л. М. Проблеми кримінально-правової відповідальності за заподіяння майнової шкоди в Україні (майнова шкода як злочинний наслідок): теорія, закон, практика. – Х.: Право, 2013.

17. Діяльність органів внутрішніх справ по запобіганню торгівлі людьми: Навч. посібник. – Харків: Вид-во НУВС, 2001.
18. Дудоров О. О. Злочини у сфері господарської діяльності: Кримінально-правова характеристика: Монографія. — К.: Юридична практика, 2003.
19. Дудоров О.О., Мельник М.І., Хавронюк М.І. Злочини у сфері підприємства. Навч. посібник. К., 2001.
20. Ємельянов В.П. Злочини терористичної спрямованості. Х., 1997.
21. Ємельянов В. П. Кваліфікація злочинів проти власності: Навч. посібник/ Нац. юрид. акад. ім. Я. Мудрого. - Х.: Рубікон, 1996.
22. Ємельянов В. П. Терористичні злочини: кримінально-правова характеристика та питання вдосконалення антитерористичного законодавства : монографія / В. П. Ємельянов, Л. В. Новікова, М. Н Семикін. – Х.: Кроссруд, 2007.
23. Ємельянов М.В. Кримінальна відповідальність за шахрайство. – Х.: Право, 2014.
24. Зелінський А. Ф., Коржанський М. І. Корислива злочинна діяльність. - К., 1998.
25. Зінченко І. О. Кримінально-правова охорона виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина (аналіз законодавства і судової практики) : монографія / І.О. Зінченко. – Х. : Вапнярчук Н. М., 2007.
26. Карчевський М.В. Кримінальна відповідальність за незаконне втручання в роботу електронно-обчислювальних машин, систем та комп'ютерних мереж. — Луганськ, 2002.
27. Коржанський М. И. Кваліфікація злочинів проти власності. - К., 1995.
28. Коржанський М. И. Кваліфікація злочинів проти особи та власності;- К., 1996.
29. Коржанський М. Кримінально-правова охорона особи: вади і помилки // Юридичний вісник України. – 1995. – № 12.
30. Коржанський М. П'ять статей - сім помилок // Юридичний віник України. – 1996. – № 8.
31. Коржанський М.Й. Кваліфікація автотранспортних злочинів. - К.: Юрінком, 1996.
32. Кундеус В.Г. Питання розкрадання майна у сучасному кримінальному праві України. // Наше право. – 2003. – № 2.
33. Кундеус В.Г. Поняття викрадення в кримінальному праві // Право України. – 2002. – № 8.
34. Лихова С. Я. Злочини у сфері реалізації громадянських, політичних та соціальних прав і свобод людини і громадянина (розділ V Особливої частини КК України) : монографія. – К. : Київ. ун-т, 2006.
35. Матвійчук В. К. Кримінально-правова охорона навколишнього природного середовища : монографія / В. К. Матвійчук. – К.: Азимут-Україна, 2005.
36. Мисливий, В. А. Злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту / В. А. Мисливий. – Дніпропетровськ : Юрид. акад. МВСУ, 2004.
37. Мохончук С. М. Злочини проти миру та безпеки людства: генезис, еволюція, сучасна регламентація у кримінальному праві та законі: монографія [Текст] / С. М. Мохончук. – Х.: Право, 2013.
38. Музика А.А. Відповідальність за злочини у сфері обігу наркотичних засобів. К., 1998.
39. Навроцький В. Військові злочини. Особлива частина міжнародного кримінального права: Лекції для студентів юрид. фак./ Львів. держ. ун-т ім. І.Франка. Юрид. ф-т . – Львів, 1997.
40. Навроцький В. Господарські злочини: Лекції / Львів. держ. ун-т ім. І.Франка. Юрид. ф-т. – Львів, 1997.
41. Навроцький В. Злочини проти особи: Лекції/ Львів. держ. ун-т ім. І.Франка. Юрид. ф-т Львів, 1997.
42. Навроцький В. Злочини проти політичних і трудових прав громадян: Лекції для студентів юрид. ф-ту/ Львів. держ. ун-т ім. І. Франка. Юрид. ф-т. Львів, 1997.

43. Навроцький В. Злочини проти порядку управління: Лекції для студентів юрид. ф-ту/ Львів. держ. ун-т ім. І.Франка. Юрид. ф-т, Львів, 1997.
44. Навроцький В. Злочини проти правосуддя: Лекції для студентів юрид. ф-ту/ Львів. держ. ун-т ім. І.Франка. Юрид. ф-т., Львів, 1997.
45. Навроцький В. Злочини проти природи: Лекції для студентів юрид. ф-ту/ Львів. держ. ун-т ім. І.Франка. Юрид. ф-т, Львів, 1997.
46. Олійник П.В. Предмет злочинів проти власності: поняття, види, кримінально-правове значення. – Х.: Право, 2011.
47. Орлов П.І. Інформація та інформатизація: Нормативно-правове забезпечення: Науко-практичний посібник. – Харків: Вид-во ун-ту внутр. Справ, 2000.
48. Осадчий В.І. Проблеми кримінально-правового захисту правоохоронної діяльності. – К., 1999.
49. Павліковський В. Об'єкт злочинів проти трудових прав людини // Українське право. – 2002. – № 1.
50. Савченко А. В., Кришевич О. В. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням професійних послуг: Науково-практичний коментар до розділу XVII Особливої частини Кримінального кодексу України / За ред. В.І. Шакуна. – К.: Алерта, 2012.
51. Сташис В.В. Особа - під охороною кримінального закону. - Х.: Право, 1996.
52. Тютюгін В.І., Гродецький Ю.В., Гізимчук С.В. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг: навч.-практ. посіб.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Тютюгіна. – Х.: Право, 2014. – 232 с.
53. Фесенко Є.В. Кримінально-правовий захист здоров'я населення (коментар законодавства та судової практики). – К., 2001.
54. Хавронюк М.І. та ін. Військові злочини: Комент. Законодавства / М.І. Хавронюк, С.І. Дячук, М.І. Мельник; Відп. Ред.: М.Д. Дрига, В.І. Кравченко. – К.: Видавництво А.С.К., 2003.
55. Хавронюк М.І. Військові злочини: Навч. Посібник. К., 1995.
56. Харченко В.Б. Кримінально-правова охорона прав на результати творчої діяльності та засоби індивідуалізації в Україні : монографія / В. Б. Харченко ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. – 480 с.
57. Шамара О. В. Протидія терористичній діяльності (кримінально-правові аспекти) : монографія / О. В. Шамара, О. Ф. Бантишев, Р. Л. Чорний ; Нац. акад. СБУ. – Київ : Наук. вид. від Нац. акад. СБ України, 2011.
58. Шеремет, А.П. Злочини проти статєвої свободи / А.П. Шеремет. – Чернівці: ТОВ «Видавництво Наші книги», 2007.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Верховний Суд : <http://www.scourt.gov.ua>
2. Верховна Рада України : zakon1.rada.gov.ua
3. Єдиний державний реєстр судових рішень : www.reyerstr.court.
4. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ : www.sc.gov.ua.
5. Criminal law: <https://ru.coursera.org/course/criminallaw>.
6. Criminal Law in 120 Minutes: A Fast Track Course : <https://www.udemy.com/learn-criminal-law/>.
7. What is hate crime and how to report it? : <https://eliademy.com/catalog/what-is-hate-crime-and-how-to-report-it.html>.